

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 300 13 00
F: 01 300 13 56
E: gp.uvhvvr@gov.si
www.uvhvvr.gov.si

Št. zadeve: U0070-10/2020/5
Datum: 18. 05. 2020

Zadeva: Poročilo Inšpekcije UVHVVR o nadzoru oljčnega olja v letu 2019

1. Namen izvedbe nadzora

UVHVVR je v času od 5. do 11. oktobra 2019 izvedla nadzor z vzorčenjem oljčnega olja v maloprodaji z namenom ugotovitve kakovosti (ustreznost označb glede kakovosti oz. dovoljenih poimenovanj) in pravilnega označevanja oljčnega olja.

Obravnavana so bila oljčna olja iz različnih držav članic, različnega porekla, tudi ekološka in olja z geografsko označbo »Ekstra deviško oljčno olje Slovenske Istre«.

Potrošnikom so v maloprodaji skladno z Uredbo (ES) št. 1308/2013 lahko ponujena le olja naslednjih poimenovanj:

- »Deviška oljčna olja«:
 - »Ekstra deviško oljčno olje«,
 - »Deviško oljčno olje«,
- »Oljčno olje – mešanica rafiniranega oljčnega olja in deviškega oljčnega olja« in
- »Olje iz oljčnih tropin«;

V prometu v maloprodajnih trgovinah, morajo biti oljčna olja v embalaži, ki ni večja od 5 L, ustržno označena. Oznake lahko navajajo še dodatne informacije¹.

2. Izvedba posebnega nadzora

Posebni nadzor so inšpektorji UVHVVR izvedli na območju celotne Slovenije v maloprodajnih podjetjih. Analize odvzetih vzorcev je opravil uradni laboratorij Znanstevano raziskovalnega središča Koper.

3. Potek nadzora

Nadzor je bil izveden z odvzemom 28 vzorcev oljčnih olj. Vzorci so bili preiskani na kemične parametre in bili senzorično ocenjeni.

¹ Oznaka olj iz člena 1(1) poleg poimenovanja iz prvega odstavka tega člena, vendar ne nujno v njegovi bližini, v jasni in neizbrisni pisavi navaja tudi naslednje informacije o kategoriji olja:

(a) ekstra deviško oljčno olje:

„oljčno olje višje kategorije, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki“;

(b) deviško oljčno olje:

„oljčno olje, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki“;

(c) oljčno olje, sestavljeno iz rafiniranih oljčnih olj in deviških oljčnih olj:

„olje, ki vsebuje zgolj rafinirana oljčna olja in olja, pridobljena neposredno iz oljk“;

(d) olje iz oljčnih tropin:

„olje, ki vsebuje izključno olja, pridobljena z obdelavo proizvoda, pridobljenega po ekstrakciji oljčnega olja, in olja, pridobljena neposredno iz oljk“;

ali

„olje, ki vsebuje zgolj olja, pridobljena s predelavo olja iz oljčnih tropin, in olja, pridobljena neposredno iz oljk.“

Posebej je bila pregledana tudi skladnost deklaracij po parametrih, ki jih predpisujejo tako splošna uredba o informiranju potrošnikov kot specialne določbe glede označevanja oljčnega olja.

4. Rezultati nadzora

V naslednji preglednici so predstavljeni rezultati analiz oljčnih olj. V posameznih stolpcih so nevedene označene kategorije, ter ocenjena skladnosti, kot jo je ugotovil laboratorij Znansevno raziskovalnega središča Koper. Ponovljene ocene so bile zahtevane v štirih primerih, rezultati so vpisani v zadnja dva stolpca.

Seznam 1: Povzetek ugotovitev skladnosti kategorij po izvedeni kemični in senzorični analizi:

Blagovna znamka	deklarirana kategorija	senzorična ocena Kategorija	Ponovljeni oceni	končna ocena (16.3.2020)
Slavec, Bolonja cuvee	edoo Slovenske Istre ZOP	edoo		
Nona Roža	edoo Slovenske Istre ZOP	edoo		
Centuria	edoo Slovenske Istre ZOP	edoo		
Italiamo - Olio extra vergine d'oliva italiano	edoo	edoo		
BIO ZONE	edoo	do		
OL ISTRIA	edoo	edoo		
BOSCO MONTE	edoo	edoo		
Lyrakis Family - sorta koroneiki	BIO edoo	lam	da	lam
BIO edooiz Grčije Natur aktiv	BIO edoo	do	da	do
edooOljgarska zadruga Slovenske Istre z.o.o.	edoo	edoo		
Bellasan	oo (roo + doo)	oo*		
PRIMADONNA	edoo	edoo		
MONINI GRAN FRUTTATO	edoo	edoo		
BIO edooTERRA DELYSSA	BIO edoo	do		
Jardin BIO	BIO edoo	do		
BORGES	edoo	edoo		
ZVIJEZDA	edoo	edoo		
ZVEZDA	edoo	do	da	edoo
MONTE ROSSO	edoo	edoo		
Brachia	edoo	do		
SIRK -Belica	edoo	edoo		
LISJAK - cuvée	edoo	edoo		
AMO ESSERE BIOLOGICO Podere del Conte	BIO edoo	do	da	do
IL RUSTICO	edoo	edoo		
VINAKOPER	edoo	edoo		
COPPINI - CLASSICO	edoo	do		
CASTELLO	edoo	edoo		
FRANTOIO LA ROCCA	edoo	do		

Legenda:

oo – oljčno olje

do - deviško oljčno olje

edoo - ekstra deviško oljčno olje

BIO edoo - bio ekstra deviško oljčno olje

edoo ZOP - ekstra deviško oljčno olje, zaščitena označba porekla

lam – lampante olje

roo – rafinirano oljčno olje

* - senzorične ocene se ne izvaja

V enem primeru se je s ponovljenima ocenama potrdila skladnost deklarirane kakegorije oljčnega olja.

V treh primerih pa so bile potrjene neskladnosti, ki jih je ugotovil laboratorij ZRS Koper v prvotni oceni.

Od skupaj 28 odvzetih vzorcev je bilo z kemično in senzorično analizo ugotovljeno, da je skladno z deklariranimi oznakami 19 vzorcev ali 67,85% (od tega eden skalden vuorec ni bil senzorično ocenjen).

Neskaldnih vzorcev (vključno z ponovljenimi ocenami) je skupaj 9.

Največje neskladje je ugotovljeno pri olju Lyrakis Family - sorta koroneiki, ki je bilo deklarirano kot BIO ekstradeviško oljčno olje, ugotovljeno pa je, da gre za lampante – kakovost olja, ki se ne uporablja za prehrano ljudi.

5. Skladnost oznak:

Pri označevanju oljčnih olj za katerega so odgovorni tako proizvajalci, distributerji kot trgovci, ki prevajajo deklaracije na tujih izdelkih, veliko neskladnosti. Od 28 olj je bilo skladno označenih 12 olj, kar je 42,85%. Zaradi različnih odstopanj, smo olja radelili kot:

- Skladne: takih je bilo ocenjenih 12 deklaracij olj
- Z manjšimi napakami ("100 % slovensko" namesto "poreklo Slovenija", "iz Španije" namesto "poreklo Španija", "BIO Italija" namesto "poreklo Italija", hranilna vrednost je označena z 100 ml, posamezne komponente pa označene v gramih...), 5 deklaracij olj
- Z napakami, ki so tudi iz drugih vsebin (npr. geografske označbe) ali z več manjšimi napakami ali z anapakami v prevodu: 11 deklaracij

Skladnost označevanja je potrebno ocenjevati od primera do primera glede na skladnost s predpisi (oblike zapisa, mesto zapisa, navajanje hranilnih vrednosti) prehranske trditve, ekološke oznake.

Podrobnosti so navedene v prilogi 1.

6. Ukrepi:

Za neskladne vzorce so bili izrečeni ukrepi z odločbo v 9 primerih, od tega v 6 primerih prepoved trženja. Iz prometa je bilo umaknjenih 778,25 l olja. Prekrškovi postopki so bili že uvedeni v 4 primerih – odločitve se niso dokončne zaradi Zakon o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (ZZUSUDJZ).

Št. upravnih inšpekcijskih odločb	9
prepoved trženja	6
Št. opozoril	7
skupna količina olja (v l) za katero je bil izrečen umik iz prometa	778,25

7. Zaključki

Razultati preverjanja skladnosti oljčnih olj kažejo še vedno na veliko stopnjo neskladnosti tako glede poimenovanja kategorije kot glede označevanja.

Ugotovljene neskladnosti glede senzorične, ki je osnova za določitev ustreznega poimenovanja kategorije in uvrstitve izdelka v kakovostni razred (ekstra, deviško ...) kaže, da se bodo morali vsi v verigi od proizvodnje do trženja tej vsebini bolj natančno posvetiti.

Ocenjujemo, da so napake pri deklaracijah rezultat nepoznavanja predpisov tako glede označevanja oljčnih olj, kot glede splošnega označevanja in označevanja iz področja npr. geografskih označb, ekoloških označb, prehranskih trditvev.

Rezultati nadzora kažejo, da je potrebno nadzor na tem področju nadaljevati in ga v bodoče okrepiti.

Pripravil/a:
Suzana Marolt
inšpektorica za hrano

Andreja Bizjak, dr.vet.med.
direktorica inšpekcije

Priloga 1

Seznam 2: skladnost deklaracij

Blagovna znamka	utemeljitev-DEKLARACIJA	DOPOLNITVE-DEKLARACIJE
Slavec, Bolonja cuvee	Kategorija ni pravilno napisana (vrinjeno besedilo z zaščiteno označbo porekla), velikost označbe ZOP, nepravilno poimenovanje: napisano je edoo brez Slovenske Istre	Ni porekla v osrednjem vidnem polju. Ime živila in neto količina živila bi morala biti zapisana v istem vidnem polju. Oznaka olja je prekinjena z besedilom 'z zaščiteno označbo porekla'.
Nona Roža	skladna	
Centuria	skladna	
Italiano - Olio extra vergine d'oliva italiano	Hranilna vrednost je na 100 ml, posamezne komponente pa v gramih, hranilna vrednost je na 100 ml, posamezne komponente pa v gramih	
BIO ZONE	Kategorija ni pravilno napisana (homogeni tisk), na osrednjem vidnem polju manjka poreklo, hranilna vrednost je na 100 ml, posamezne komponente pa v gramih; preglej!	Poimenovanje (kategorija) ni zapisano v homogenem besedilu. Na etiketi ni navedena označba porekla. Datum 'uporabno najmanj do' ni zapisan v nekodirani obliki - leto je zapisano samo z dvema štvilkama namesto s štirimi.
OL ISTRIA	skladna	Tisk na etiketi v slovenskem jeziku je slab, težko čitljiv. Obvezne informacije na etiketi v osrednjem vidnem polju niso zapisane v slovenskem jeziku - v jeziku, ki ga potrošniki držav članic, v katerih se živilo trži, zlahka razumejo. Na izvorni proizvajalčevi etiketi je v hrvaškem jeziku napisana neobvezna označba 'hladni postopak', na slovenski etiketi pa te označbe ni. Pogoji shranjevanja so na izvorni proizvajalčevi etiketi navedeni drugače kot v slovenskem prevodu.
BOSCO MONTE	skladna	skladno
Lyrakis Family - sorta koroneiki	skladna	skladno
BIO edooiz Grčije Natur aktiv	Kategorija ni pravilno napisana (nehomogeno besedilo kategorije), poreklo je napisano kot olje iz Grčije	Poimenovanje (kategorija) ni zapisano v homogenem besedilu, poleg tega je ločeno z drugim pisnim in slikovnim znakom.
edooOljarska zadruga Slovenske Istre z.o.o.	skladna	skladno
Bellasan	skladna	skladno
PRIMADONNA	skladna	Na embalaži nikjer ne piše 'datum minimalne trajnosti' ali 'uporabno najmanj do konca'. Datum je sicer natisnjen neposredno na steklenico.
MONINI GRAN FRUTTATO	skladna	Datum 'uporabno najmanj do' ni zapisan v nekodirani obliki - leto je zapisano samo z dvema štvilkama namesto s štirimi.
BIO edooTERRA DELYSSA	skladna,	Obvezne informacije na etiketi v osrednjem vidnem polju niso zapisane v slovenskem jeziku - v jeziku, ki ga potrošniki držav članic, v katerih se živilo trži, zlahka razumejo. Oznaka olja v slovenskem jeziku ni navedena v celoti - namesto 'oljčno olje, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki' piše samo 'pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki'. Hranilne vrednosti v tabeli se nanašajo na 100 mL olja in ne na 100 g olja, kot je navedeno v slovenske prevodu deklaracije - na izvorni etiketi so hranilne vrednosti zapisane pravilno.
Jardin BIO	Kategorija ni pravilno napisana (homogeni tisk), na osrednjem vidnem polju manjka poreklo	Obvezne informacije na etiketi v osrednjem vidnem polju niso zapisane v slovenskem jeziku - v jeziku, ki ga potrošniki držav članic, v katerih se živilo trži, zlahka razumejo. V osrednjem vidnem polju ni zapisano poreklo olja. Poimenovanje v osrednjem vidnem polju ni zapisano v homogenem besedilu. Oznaka olja v slovenskem jeziku ni navedena pravilno - namesto 'oljčno olje, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki' piše 'oljčno olje, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki stiskanja olja'. Poimenovanje olja ni pravilno - 'olivno olje nežno ekstra deviško' in 'Blago oljčno olje ekstra deviško' namesto 'edoo'. Ne vidim datuma, ali je zapisan nekodirano. Preveriti še senzorične navedbe- blago, nežno
BORGES	skladna (poimenovanje kategorije sicer ni v neposredni bližini navedene kategorije)	Oznaka olja ni navedena pravilno - namesto 'oljčno olje, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki' piše samo 'pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki stiskanja olja'. Poreklo ni zapisano v osrednjem vidnem polju. Na embalaži nikjer ne piše 'datum minimalne trajnosti' ali 'uporabno najmanj do konca'.
ZVIJEZDA	nehomogen tisk kategorije in naziv porekla v osrednjem vidnem polju	Poimenovanje 'edoo' v osrednjem vidnem polju ni natisnjeno v homogenem besedilu. V osrednjem vidnem polju manjka označba porekla.
ZVEZDA	skladna	
MONTE ROSSO	Navedeno poreklo Istra-čeprav ni ZOP	V osrednjem vidnem polju ni navedena država porekla. Neobvezna navedba: 'Ekstra deviško oljčno olje, pridobljeno iz oljk, pridelanih v lastnem nasadu ter predelanih izključno z mehanskimi postopki in hladnim stiskanjem' ni ustrezna, v skladu s členom 5 uredbe 29/2012 bi moralo pisati 'hladno stiskano'.
Brachia	Poimenovanje kategorije ne ustreza popolnoma uredbi 29/2019.	Obvezne informacije na etiketi v osrednjem vidnem polju niso zapisane v slovenskem jeziku - v jeziku, ki ga potrošniki držav članic, v katerih se živilo trži, zlahka razumejo. Oznaka olja ni navedena pravilno - namesto 'oljčno olje, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki' piše 'olje visoke kavosti, pridobljeno iz svežih plodov oljk izključno z mehanskimi postopki'. Država porekla na izvorni etiketi je Hrvaška, na slovenski pa EU. Naslov proizvajalca je na izvorni etiketi drugačen kot na slovenski.
SIRK -Belica	Poreklo Slovenija ni v osrednjem polju	
LISJAK - cuvée	skladna	Obvezne informacije (poimenovanje (kategorija) in poreklo) v osrednjem vidnem polju niso zapisane v homogenem besedilu.
AMO ESSERE BIOLOGICO Podere del Conte	skladna	V osrednjem vidnem polju ni navedena država porekla. Hranilne vrednosti v tabeli se nanašajo na 100 mL olja in ne na 100 g olja, kot je navedeno na etiketi.
IL RUSTICO	hranilna tabela je v dveh vrstah, poimenovanje Garde-čeprav ni ZOP.	Obvezne informacije na etiketi v osrednjem vidnem polju niso zapisane v slovenskem jeziku - v jeziku, ki ga potrošniki držav članic, v katerih se živilo trži, zlahka razumejo.
VINAKOPER	skladna	Napačno navedena energijska vrednost v tabeli hranilnih vrednosti - navedena energijska vrednost se nanaša na 100 mL olja in ne na 100 g olja, kot je navedeno na etiketi.
COPPINI - CLASSICO	skladna	Oznaka olja v slovenskem jeziku ni navedena pravilno - namesto 'oljčno olje, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki' piše 'edoo, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki'.
CASTELLO	SKLADNA, čeprav je v osrednjem polju OLIO in potem kategorija EDOO	skladno
FRANTOIO LA ROCCA	SKLADNA	skladno